

XUÂN DIỆU – SUR LES TRACES DE RIMBAUD ET DE VERLAINE

XUÂN DIỆU – Ông hoàng thơ Tình trọn đời yêu người đồng giới

XUÂN DIỆU – *Le roi-poète de l'Amour et son étrange Nuit de noces*

Ngô Xuân Diệu (2 février 1916 - 18 décembre 1985)

Surnommé le *roi-poète* de l'Amour, a laissé de remarquables poèmes d'amour dont certains étaient dédiés aux jeunes poètes ou écrivains dont il était amoureux.

Les plus connus, *Hoàng Cát*, *Tô Hoài* et même *Huy Cận*, son beau-frère (Dans "Ngủ chung"- "Dormir ensemble", poème où Huy Cận a fait quelques confidences assez curieuses sur leurs relations, avec des mots réservés en principe au couple, "*ân ái xưa kia kiếp ngủ chung*", "*đôi lứa*"...)

YÊU

YÊU	AIMER
<p>Yêu là chết ở trong lòng một ít, Vì mấy khi yêu mà chắc được yêu? Cho rất nhiều, song nhận chẳng bao nhiêu : Người ta phụ, hoặc thờ ơ, chẳng biết. Phút gần gũi cũng như giờ chia biệt. Tương trắng tàn, hoa tạ với hồn tiêu, Vì mấy khi yêu mà chắc được yêu ! - Yêu, là chết ở trong lòng một ít. Họ lạc lối giữa u sầu mù mịt, Những người si theo dõi dấu chân yêu; Và cảnh đời là sa mạc cô liêu. Và tình ái là sợi dây vắn vít Yêu, là chết ở trong lòng một ít</p>	<p>Aimer, c'est le cœur Qui meurt Un peu. Parce qu'il est rare D'être aimé en retour Beaucoup à donner Pour pas grand-chose. L'Autre peut vous décevoir, Vous est indifférent Ou n'en sait rien.</p> <p>Des minutes passées ensemble À l'heure des adieux On dirait une lune Qui s'est éclipsée, La fleur fanée, Avec son âme perdue. Car personne n'est sûr</p>

XUÂN DIỆU

D'aimer pour être aimé
En retour.

Aimer, c'est le cœur
Qui meurt
Un peu.

Et au milieu de cette confusion
De chagrin, se sont égarés
Ces amoureux transis
À la trace des pas poursuivis
De leurs dulcinées

La Vie n'est qu'un désert
De solitude perpétuelle
Et l'Amour, un lien
Qui vous retient.

Aimer, c'est le cœur
Qui meurt
Un peu.

*Traduction de Nguyễn Thị Minh
Châu
Collège Français de Nha Trang*

Aimer

*(Traduit par Minh Phuong)
(Le courrier du Vietnam)*

Aimer, c'est mourir un peu en soi-
même ;
Combien sont certains d'être aimés
par ceux qu'ils aiment ?
Offrir beaucoup, mais recevoir bien
peu de choses :
On nous trahit, nous ferme les
yeux, nous ignore.
Lors des moments partagés et ceux
des adieux :
Lune éteinte, fleur fanée - esprit

ombrageux.

Combien sont certains d'être aimés
par ceux qu'ils aiment ?

Aimer, c'est mourir un peu en soi-
même.

Les amoureux guettent les pas de
leur moitié,

Se perdant dans les méandres
mélancoliques.

Et la vie se révèle un désert
solitaire,

Et l'amour s'avère une corde
entrelacée.

Aimer, c'est mourir un peu en soi-
même.

**TRADUIT PAR MINH
PHUONG/CVN**

[https://lecourrier.vn/yeu-
/1179609.html](https://lecourrier.vn/yeu-
/1179609.html)

TO LOVE
(Xuan Dieu)

To love is to die a little in the
heart,
for when you love, can you be
sure you're loved?

You give so much, so little you
get back —
the other lets you down or
looks away.

Together or apart, it's still the
same.

The moon turns pale, blooms
fade, the soul's bereaved,
for when you love, can you be
sure you're loved?

To love is to die a little in the
heart.

They'll lose their way within

dark sorrow land,
those passionate souls who go
in search of love.
And life will be a desert
stripped of joy,
and love will tie the knot that
binds to grief.
To love is to die a little in the
heart.

EM ĐI

EM ĐI

"Em đi, để tấm lòng son mãi
Như ánh đèn chong, như ngôi sao
Em đi, một tấm lòng lưu lại
Anh nhớ thương em, lệ muốn trào
Ôi Cát! Hôm vừa tiễn ở ga
Chưa chi ta đã phải chia xa
Nụ cười em nở, tay em vẫy
Ôi mặt em thương như đóa hoa

Em hỡi! Đường kia vướng những
gì
Mà anh mang nặng bước em đi

TU PARS

Tu pars, le cœur fidèle pour
toujours.
Comme la veilleuse de nuit
Comme les étoiles là-haut.
Tu pars, laissant derrière toute cette
affection
Tu vas me manquer,
Les larmes aux yeux,
Prêtes à déborder
Ô Cát, à la gare, le jour des adieux
Pourquoi doit-on se séparer déjà ?
Un sourire épanoui aux lèvres, tu as
agité ta main
Ô ton visage aussi adorable qu'une
fleur

Ô mon cher ! De quoi cette route
est-elle encombrée
Pour que ça me pèse tant à chaque
pas que tu as avancé ?
Mon cher, j'ai eu l'impression d'avoir
retenu tout le temps
Ta jambe sans vouloir la lâcher

Em ơi, anh thấy như anh đứng
Ôm mãi chân em chẳng chịu lìa
Nhưng bóng em đã đi khuất rồi
Đứt lìa khúc ruột của anh thôi
Tình ta như mối dây muôn dặm
Buộc mãi đôi chân, dẫu cách vời
Em hẹn sau đây sẽ trở về
Sống cùng anh lại những say mê
Áo chần em gửi cho anh giữ
Xin gửi cùng em cả hẹn thề
Một tấm lòng em sâu biết bao
Để anh thương mãi, biết làm sao
Em đi xa cách, em ơi Cát
Em chớ buồn, nghe!
Anh nhớ, yêu...".

XUÂN DIỆU

Mais ta silhouette était déjà hors de vue.

C'était comme si l'on m'a étripé
Notre amour, c'est un fil long de mille lieues

Le lien d'attache aux jambes, même si l'on était séparés

Tu as promis de revenir

Pour revivre avec moi ces moments de passion

Tes affaires personnelles (vêtements, couverture)

tu me les as laissées

En même temps que le serment

Tes sentiments tellement profonds

Et je t'aimerai toujours,

Ne sachant plus quoi faire

Tu pars, trop éloigné

Mon cher Cát, ne sois pas triste, d'accord !

Tu me manques, je t'aime, mon amour...

Traduction de Nguyễn Thị Minh Châu

Collège Français de Nha Trang

Confidences du poète Hoàng Cát, un des amours de Xuân Diệu :

Xuân Diệu attristé par mon engagement dans l'armée, m'a écrit un poème comme

cadeau d'adieu, "EM ĐI" ("**TU PARS**", le 11 juillet 1965)

Poème "prédiction", à cause des vers à répétition au sujet de la "jambe" ?!!

Dans une expédition au 2e jour du Nouvel An vietnamien en 1969, j'ai reçu un éclat d'une bombe justement à la jambe gauche (réduite en purée).

À mon retour, Xuân Diệu a eu beaucoup de peine et il m'a dédié ce poème "Biển" (La mer).

BIỂN

BIỂN

*Anh không xứng là biển
xanh*

*Nhưng anh muốn em là bờ
cát trắng
Bờ cát dài phẳng lặng
Soi ánh nắng pha lê ...*

*Bờ đẹp để cát vàng
Thoai thoải hàng thông đứng
Như lặng lẽ mơ màng
Suốt ngàn năm bên sóng ...*

*Anh xin làm sóng biếc
Hôn mãi cát vàng em*

LA MER

*Je ne mérite pas d'être la mer bleue
Mais je voulais que tu sois la plage de sable blanc
Un rivage long et tranquille
Reflétant des rayons cristallins ...*

*Un joli rivage de sable doré
Sur une douce pente, des pins en rangées
Plantés là comme pour rêver
Au bord des vagues silencieusement
Depuis des milliers d'années ...*

*Laisse-moi devenir la vague bleutée
Pour toujours t'embrasser, mon sable doré
Si légers, si doux comme baisers
De tendres et d'éternels baisers*

*Déjà embrassé, alors je vais recommencer
Jusqu'à l'éternité
Et cesserai de déborder
Seulement quand Ciel et Terre se sont estompés
...*

*Plus impétueux parfois je serai
Avec ton rivage, comme pour l'écraser
C'est l'instant préféré de la marée
Où le quai du jour et de la nuit va être submergé*

Je ne mérite pas d'être la mer bleue

Hôn thật khẽ, thật êm
Hôn êm đềm mãi mãi

Đã hôn rồi, hôn lại

Cho đến mãi muôn đời
Đến tan cả đất trời
Anh mới thôi dào dạt ...

Cũng có khi ào ạt
Như nghiền nát bờ em
Là lúc triều yêu mến
Ngập bển của ngày đêm

*Anh không xứng là biển
xanh*

Nhưng cũng xin làm bề biếc
Để hát mãi bên gành
Một tình chung không hết,

*Để những khi bọt tung trắng
xóa*

Và gió về bay tỏa nơi nơi
Như hôn mãi ngàn năm
không thỏa,
Bởi yêu bờ lắm lắm, em ơi !

XUÂN DIỆU

Mais laisse-moi devenir ces eaux d'azur
À côté des récifs, pour toujours chanter
Un amour immortel et partagé.

*Chaque fois quand jaillissent les écumes blanches
à tout éclabousser*

Et le vent, de retour, partout vient survoler
T'embrasser comme si des milliers d'années
Ne seraient jamais assez
Car je t'aime tant et tant, mon rivage à moi

*Traduction de Nguyễn Thị Minh Châu
Collège Français de Nha Trang*

LA MER

Je ne suis digne d'être la mer

Mais je voudrais tant que tu sois la belle plage
Où le doux sable s'allonge
Et se bronze dans la lumière du soleil cristal

Sur la plage en pente douce

Depuis des milliers d'années,
Les pins demeurent en rêve

(...)

Traduction de Thanh Nga NGUYEN

Hanoi, le 05 février 2004

*(avec l'aide précieuse de Monsieur Le Ha Duc,
qui est en train de faire un doctorat en
informatique à l'Université de Toulouse)*

<http://www.crcrosnier.fr/mur4/pas4/xuandieu4.htm>

The Sea
Xuân Diệu

I don't deserve to be the ocean blue

But I want thee to be the white beach sand
The sandy beach stretching calmly its hue
Under the crystal sun.

The comely beach of yellow sand
Extending to the rows of pine
So dreamily and quietly
For eons by the roaring brine.

Let me be the clear turquoise swells
That kiss ceaseless thy yellow sand
The gentle kiss that softly dwells
The quiet kiss that has no end.

I will kiss thee again, again
From here clear to eternity
Till none of this wide world remains
Before my heart can beat calmly.

There're times when I would fain surge in
As if to crush thy edges dear
It's when my billows roar passion
To drown thee in ceaseless love sheer.

I don't deserve to be the ocean blue
But want to be the turquoise sea
To sing eternal songs by thee
In endless love for dear thee true.

So when the foam comes boiling white
And wind gusts in from everywhere,
Insatiably I'll kiss with might
'Cause I love so thy sand edge bare.

Translated by *Thomas D Le*

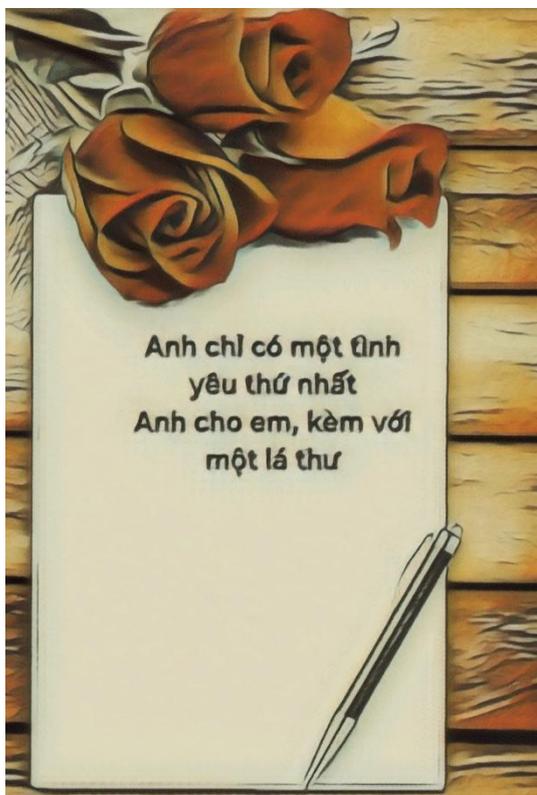
The Sea

I am not worthy to be the blue sea,
But I wish for you to be the white sandy shore.
The long, quiet beach
Reflecting the shining sunlight...
The beautiful shore with golden sands,

Gentle pines standing still,
Like silently dreaming,
Endlessly beside the waves...
I wish to be the blue waves,
Kissing your golden sands,
Kissing gently, softly,
Kissing forevermore.
Already kissed, I kiss again,
Until the end of time,
Until the heavens and earth collapse,
Only then will my passion cease...
Sometimes, I rush in fiercely,
Like grinding against your shore,
That's when the tides of love
Overflow the shores of day and night.
I am not worthy to be the blue sea,
But I would still become the azure ocean,
To sing forever on the shore,
With an eternal, undying love.
So that when the foam splashes and turns white,
And the winds blow, scattering everywhere,
It feels like kissing for a thousand years, never
satisfied,
Because I love you so much, my dear!

<https://mytour.vn/en/blog/bai-viet/top-13-best-love-poems-by-xuan-dieu-mytour.html>

Tình thứ nhất

Anh chỉ có một tình yêu thứ nhất,
Anh cho em, kèm với một lá thư.

Em không lấy, và tình anh đã mất
Tình đã cho không lấy lại bao giờ.
Thư thì mỏng như sợi đời mộng ảo;
Tình thì buồn như tất cả chia ly.

Giấy phong kỹ mang thắm trong túi áo;
Mãi trăm lần viết lại mới đưa đi.
Lòng e thẹn cũng theo tờ vụng dại,
Tới bên em, chờ đợi mãi không về.
Em đã xé lòng non cùng giấy mới,
– Mây đầy trời hôm ấy phủ sơn kê.
Cũng may mắn, lòng anh còn trẻ quá.
Máu mùa xuân chưa nở hết bông hoa;
Vườn mưa gió còn nghe chim rộn rã,
Anh lại còn yêu, bông lựu, bông trà.
Nhưng giây phút đầu say hoa bướm thắm,
Đã nghìn lần anh bắt được anh mơ

PREMIER AMOUR

Mon premier et unique amour
Je te l'ai offert, accompagné d'une lettre
aussi
Tu l'as rejeté
Et mon amour a décampé
Un amour une fois donné
Ne se reprend jamais.

La lettre aussi mince que la source
d'illusions de la vie ;
L'amour triste comme toute rupture

La missive scellée
Dans la poche cachée
Emportée en secret
Réécrite une centaine de fois
Avant de la prendre avec moi
La timidité suit la lettre maladroite de près
Venir à tes côtés
Attendre sans même vouloir rentrer.
Tu as déchiré

Mon cœur et le papier tout frais,
--Ce jour-là, le ciel entier envahi de nuages
Qui ont couvert toute la vallée.
Quelle chance d'avoir un cœur encore si
jeune
Le sang printanier n'ayant pas fait tout
épanouir ;
Au jardin sous la pluie et le vent
Les oiseaux continuent à faire entendre
leurs chants
J'ai encore aimé,
Les fleurs du grenadier
Les fleurs de camélias.
Mais, avec tous ces fleurs et papillons
resplendissants de fraîcheur
Aux intenses couleurs,
Après les premières minutes
d'enchantement exquis,
Mille fois déjà, je me suis surpris
En train de rêver
Des yeux que je n'ai jamais osé regarder
Des mains adorables que je n'ai jamais
tenues.

Đôi mắt sợ chẳng bao giờ dám ngắm,
Đôi tay yêu không được nắm bao giờ.
Anh vẫn tưởng chuyện đùa khi tuổi nhỏ,
Ai có ngờ lòng vỡ đã từ bao!
Mắt không ướt, nhưng bao hàng lệ rỏ
Len ti tê thâm trộm chảy quay vào.
Hoa thứ nhất có một mùi trinh bạch;
Xuân đầu mùa trong sạch vẻ ban sơ.
Hương mới thấm bên ghi như thiết
thạch;
Sương nguyên tiêu, trời đất cũng chung
mờ.
Tờ lá thắm đã lạc dòng u uất,
Ánh mai soi cũng pha nhạt màu ôi,
Anh chỉ có một tình yêu thứ nhất
Anh cho em, nên anh đã mất rồi!

XUÂN DIỆU

Nguồn:

- Xuân Diệu, *Gửi hương cho gió*, NXB Hội nhà văn, 1992
- *Tuyển tập Tự lực văn đoàn* (tập III), NXB Hội nhà văn, 2004

À un si jeune âge, j'ai toujours cru
Simple plaisanterie, sur le moment
Sans une seule fois me douter
Que ce cœur s'est brisé depuis longtemps !
Mes yeux n'étaient pas mouillés
Mais tant de larmes déjà versées
S'infiltrant, en reflux, furtivement,
La première fleur
Vierge comme senteur
Un début de printemps
D'une telle pureté
D'un certain air immaculé.
Le nouveau parfum à peine imprégné,
Aussi résilient qu'un brave galet
À la première brume
Avec la nouvelle lune,
Ciel, Terre, tout est embrouillé.
La feuille écarlate a égaré
Ses lignes mélancoliques
Les premiers rayons tellement fades
Qu'on les croirait défraîchis.
Le premier et unique amour que j'ai
Je te l'ai offert,
Alors je ne l'ai plus... Perdu !

*Traduction de Nguyễn Thị Minh
Châu
Collège Français de Nha Trang*

FIRST LOVE
(Thomas D Le)

My dear, this is my first and only love
I gave you it along with a letter
You took it not, and so is lost my love
Once given, it is given forever
The missive thin as is illusive life
The love is sad as are all the adieus
The sealed message secure in the
pocket
Written a hundred times before it went
to you

Bashfulness goes with written

awkwardness

Beside you I abide, never wanting to
leave

Though you shredded my heart with
its message

What a cloudy sky covers all that
gives

Luckily my heart is still in its prime
Its vernal blood yet to show youthful
shine

The rain whipped garden still rings
with bird songs

And I'm in love, 'midst pomegranate
and tea blooms.

The moments bewitched by butterflies
and flowers

Are the thousand times I caught
myself dreaming

My eyes averting with fear dare not
adore

The beloved hands I never dream of
touching

I had thought it was just youthful
playfulness

Never did I suspect I had fallen in love
Though bone dry my eyes in grievous
sadness

Dribbled furtive teardrops in my
heart's cove

The first flower has a pure fragrance
of primal springtime's salutary days

The first scent endures as if graven in
stone

When dew vanished, the universe goes
the same way

The letter carries my heart in turmoil
And daylight can't dispel its gloomy
shade

I have but this my first love to give all
To you and now I have got nothing
left

Translated by **Thomas D. Le**

6 june 2008

	<p>First Love</p> <p>I have only one first love to give Wrapped in a letter, offered to you with all my heart If you refuse it, my love is gone A love once given can never be taken back The letter is as thin as a lifetime of fleeting dreams The love, as sorrowful as all partings I fold the paper, keeping it close in my coat It takes me hundreds of tries before I can finally send it You tear it apart, like the fragile heart within The clouds drift, and that day the mist covers the hills It's over now, the flowers have wilted in the soil How can they still smile, my dear? I have only one first love to give And once it was given to you, it is lost forever!</p> <p>https://mytour.vn/en/blog/bai-viet/top-13-best-love-poems-by-xuan-dieu-my-tour.html</p>
--	---

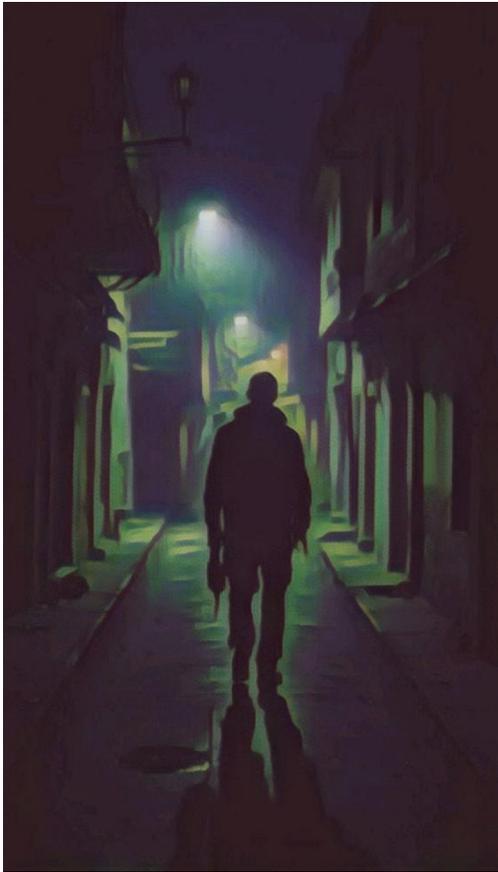
KHUNG CỬA SỔ -

XUÂN DIỆU : La solitude permanente

<p>KHUNG CỬA SỔ</p>	<p>LA FENÊTRE</p>
----------------------------	--------------------------

Anh có nhà, có cửa
Nhưng không vợ, không con.
Sợ cái bếp không lửa
Sợ cái cửa không đèn.
Những đêm đi xa về
Tận xa nhìn cửa đóng
Không ánh sáng đón mình
Chẳng có ai trông ngóng.

Xuân Diệu

Maison, portail, j'ai tout
Sauf une épouse
Et des enfants.
J'ai peur d'une cuisine
Sans aucun feu allumé
D'une porte non éclairée.
Les retours en soirées
Après de longues tournées
Vue de loin, la porte fermée
Aucune lumière pour me souhaiter la
bienvenue;
Personne aux aguets
Qui m'attendait.

*Traduction de **Nguyễn Thị Minh Châu**
Collège Français de Nha Trang*

Xuân Diệu (1916 - 1985)

Pendant ses jeunes années scolaires, Xuân Diệu ne s'intéressait qu'aux garçons. Du lot, quelques noms se sont fait distinguer comme Huy Cận, Hoàng Cát et Tô Hoài

qui ont témoigné à travers des poèmes ou des récits - rapportant ainsi leurs relations des plus particulières.

1871-1873 : *relations entre Rimbaud & Verlaine : Deux années de passion*

67 ans plus tard ...

1938 : *Xuân Diệu a fait publier son premier ouvrage "Thơ Thơ" dont le poème "TÌNH TRAI" consacré à Rimbaud et Verlaine.*

Ainsi, Xuân Diệu voulait suivre les traces de Rimbaud et de Verlaine, sans pouvoir vivre sa passion jusqu'au bout. Alors qu'il était chez les révolutionnaires, au cours des séances d'autocritiques, il craquait en sanglotant à cause de son amour pour les gars « tình trai ». En tant que prédateur, il visitait le dortoir la nuit et les autres cherchaient à l'éviter, sans toutefois le dénoncer publiquement. Plus tard, Tô Hoài a donné quelques détails sur cette partie de leur vie dans son livre « Cát bụi chân ai ».

Il a essayé de vivre comme tout le monde en acceptant de sortir avec une fille pendant un an et de se marier avec elle. Une union de courte durée. La seule et unique femme dans sa vie.

Une remarque à propos de son mariage :

Xuân Diệu a suivi des cours de droit et quand il a accepté de se marier à 42 ans avec la réalisatrice Bạch Diệp (29 ans), il a ignoré, à chaque fois, les demandes de celle-ci à propos de l'enregistrement de leur mariage. Officiellement leur union n'était donc pas valable.

Quand on lit ses poèmes, il y a une indéniable différence dans les déclarations d'amour entre les deux sexes : homme-homme et homme-femme (càd sa femme).

Relations avec les hommes, c'est une passion réelle, avec des démonstrations de tendresse : tenir la main de l'Autre tout le temps, déclaration d'amour...

Avec sa femme, seulement par le biais des écrits, mais la flamme déclarée autrement, ne parlant pas de l'être aimé mais des fleurs et de leur parfum enivrant...

Après l'échec de son mariage, il a continué sa vie de célibataire bon gré mal gré.

Malgré son désir de bien profiter de la vie, comme dans son poème « Vội vàng », ces amours impossibles lui ont laissé un goût amer de trahison et une certaine frustration. À la lecture de « Tặng bạn bây giờ », on peut y déceler une petite pointe de jalousie, quand il a vu la famille de son ancien amour, surtout sa femme, celle qui était la cause de son abandon, il n'a pas pu s'empêcher de la critiquer. Une fée, elle ? Oh, pardon, ce n'est qu'une personne ordinaire, sans plus !

TÌNH TRAI

AMOUR HOMME- HOMME (AMOUR ENTRE MECS)

Je n'ai pas oublié
Rimbaud et Verlaine,
Ces deux poètes éméchés,
Ivres de poèmes d'inconnus, passionnés
d'amitié,
Méprisant tout moule désuet
La routine écartée.
Leurs pas accordés,
Mille et mille lieues sillonnées.
Âmes jeunes, de senteurs de fleurs
fraîches parfumées.
Ils s'en vont, main faible dans main
forte enlacées
Écoutant la passion chantonnée
En plein brume et vent
Qu'importe les histoires du passé et de
l'avenir,
Oubliant le souffle des lèvres
maquillées et des tenues bariolées;
Au diable le Paradis et l'Enfer !

TÌNH TRAI

Tôi nhớ Rimbaud với Verlaine,
Hai chàng thi sĩ choáng hơi men,
Say thơ xa lạ, mê tình bạn,
Khinh rẻ khuôn mòn, bỏ lối quen.
Những bước song song xéo dẫm trường
Đôi hôn tươi đậm ngát hoa hương,
Họ đi, tay yếu trong tay mạnh,
Nghe hát ân tình giữa gió sương.
Kể chi chuyện trước với ngày sau;
Quên gió môi son với áo màu;
Thây kệ thiên đường và địa ngục!
Không hề mặc cả, họ yêu nhau.

XUÂN DIỆU

THƠ THƠ (1938)

Sans même argumenter, ils se sont
aimés.

*Traduction de Nguyễn Thị Minh
Châu*

Collège Français de Nha Trang

MAN'S LOVE

I remember Rimbaud and Verlaine,
Two poets, drunk with wine,
Drunk by strange poetry, infatuated
with friendship,
Despising the old ways, abandoning the
familiar paths.
Parallel steps crossed the long distance,
Two souls filled with the fragrance of
flowers,
They walked, weak hand in strong
hand,
Sharing love songs in the breeze and
dew.
What to tell about the past and the
future;
Forget the wind, red lips and colored
clothes;
Never mind heaven and hell!
Without bargaining, they loved each
other.

<https://theamm.org/articles/2567-6-vietnamese-love-poems-for-your-bilingual-wedding-ceremony>

VỘI VÀNG

PRESSONS-NOUS

VỘI VÀNG

Tặng Vũ Đình Liên

Tôi muốn tắt nắng đi
Cho màu đừng nhạt mất ;
Tôi muốn buộc gió lại
Cho hương đừng bay đi.

Của ong bướm này đây tuần
trăng mật ;
Này đây hoa của đồng nội
xanh rì ;
Này đây lá của cành tơ phơ
phất ;
Của yến anh này đây khúc
tình si.
Và này đây ánh sáng chớp
hàng mi ;
Mỗi sáng sớm, thần vui hằng
gõ cửa ;
Tháng giêng ngon như một
cặp môi gần ;
Tôi sung sướng. Nhưng vội
vàng một nửa :
Tôi không chờ nắng hạ mới
hoài xuân.

À Vũ Đình Liên

Je voudrais éteindre les rayons de soleil
Pour ne pas faire pâlir ses couleurs ;
Je voudrais que le vent soit ligoté
Pour empêcher tout parfum de s'évaporer.

Pour les abeilles et les papillons, voici la lune de
miel;
Tiens, des fleurs, des champs tout verdoyants;
Et voici des feuilles de jeunes rameaux
frémissants;
Pour les hirondelles, tiens, voici une sérénade à
jouer.
Et voici l'éclat de lumière qui fait cligner des cils ;
Le Dieu de la Joie chaque matinée
Va frapper à la porte, un habitué :
Un mois délicieux, Janvier,
Comme des lèvres rapprochées ;
Heureux, je le suis.
Mais à moitié pressé :
Je ne vais pas attendre le soleil d'été
Pour regretter alors le printemps.
Le printemps est imminent.
Ce qui veut dire
Qu'il se prépare à partir.
Le printemps est encore jeune,
Ce qui veut dire
Qu'il va vieillir,
Et la fin du printemps
Signifie pour moi aussi mes derniers instants
Mon cœur est grand,
mais le don du Ciel, infime,
Aucune volonté d'allonger
La prime jeunesse des gens de ce bas-monde.
Ce n'est pas la peine de dire
Que le printemps suit son cours régulier
S'il revient, ça ne veut pas dire
Qu'on se reverra.
Terre, Ciel, tout va demeurer
Sauf moi qui ne serai plus là
Mélancolique, je vais regretter cet univers ;
Mois, année, tout sent le goût de la séparation,

Xuân đang tới, nghĩa là xuân
đang qua,
Xuân còn non, nghĩa là xuân
sẽ già,
Mà xuân hết, nghĩa là tôi
cũng mất.

Lòng tôi rộng, nhưng lượng
trời cứ chật,
Không cho dài thời trẻ của
nhân gian,
Nói làm chi rằng xuân vẫn
tuần hoàn,
Nếu đến nữa không phải
rằng gặp lại.
Còn trời đất, nhưng chẳng
còn tôi mãi,

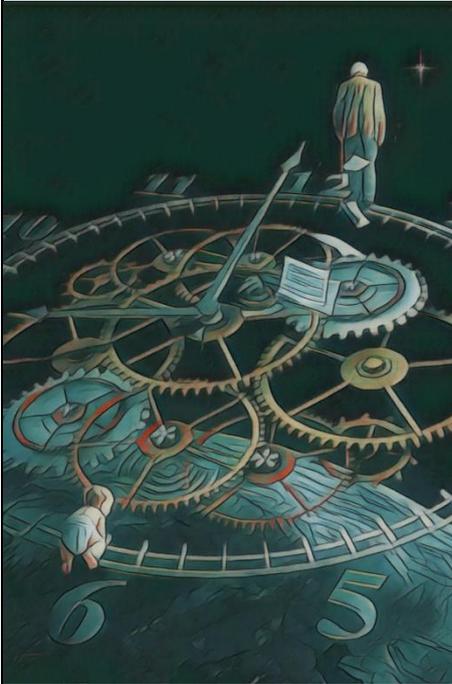
Partout, des fleuves aux montagnes
Des plaintes en secret au sujet des adieux...
Le joli vent murmurant
Au feuillage verdoyant,
Est-ce par bouderie
À cause de leur envol forcé ?
Les oiseaux déchaînés
Soudain ont cessé leur concours de gazouillis
Est-ce par crainte d'une disparition imminente ?
Plus jamais ! Plus jamais...
Hâtons-nous !
La saison n'a pas encore décliné en soirée
Je voudrais embrasser
Cette vie nouvelle à peine ébauchée
Dans mes bras, je voudrais étreindre
Les nuages au passage
Et le vent voltigeur
Je voudrais être captivé
Par les ailes du papillon, avec amour
Je voudrais tout capturer en un seul baiser
Et les monts, les fleuves et les arbres et l'herbe à
l'aube
Jusqu'à avoir le vertige dû aux parfums,
M'inonder de lumière,
Être rassasié de cette beauté pure
Qu'est la prime jeunesse ;
Ô mon printemps rose,
J'ai envie de te croquer

*Traduction de Nguyễn Thị Minh Châu
Collège Français de Nha Trang*

***Hâtons-nous !
À Vu Dinh Liên***

Je voudrais éteindre les rayons solaires
Et plus aucune couleur ne serait fanée
Je voudrais ficeler le zéphyr
Et plus aucune senteur ne s'enfuirait.
Voici le temps de miel pour les abeilles et
papillons,
Voici les fleurs pour les prairies vert tendre,

Nên bâng khuâng tôi tiếc cả
đất trời;
Mùi tháng, năm đều róm vị
chia phôi,

Khấp sông, núi vẫn than
thầm tiễn biệt ...
Cơn gió xinh thì thào trong
lá biếc,
Phải chăng hờn vì nỗi phải
bay đi ?
Chim rộn ràng bỗng đứt
tiếng reo thì.
Phải chăng sợ độ phai tàn
sắp sửa ?
Chẳng bao giờ, ôi ! Chẳng
bao giờ nữa ...
Mau đi thôi ! Mùa chưa ngả
chiều hôm,
Ta muốn ôm
Cả sự sống mới bắt đầu mơn
mỏn ;
Ta muốn riết mây đưa và gió
lượn,
Ta muốn say cánh bướm với

Voici les feuilles pour les jeunes rameaux,
Les romances pour les couples hirondelle-
loriot(1).
Et voici la lumière qu'émettent nos yeux,
Voyant chaque matin la fée de joie à notre porte,
Janvier est aussi succulent que des lèvres proches,
Je suis heureux. Mais quand même à moitié pressé
:

Je n'attendrai pas l'été pour pleurer le printemps.
Le printemps arrive, c'est-à-dire il passe,
Le printemps est jeune, c'est-à-dire il vieillira,
Le printemps s'en ira, mes jours seront finis.
Mon cœur est large, mais le don du Ciel petit,
Qui ne laisse pas notre ben âge se prolonger.
À quoi bon dire que le printemps va se renouveler,
Si notre jeunesse ne reviendra pas une seconde
fois.

L'univers restera, mais moi je partirai,
Ainsi, le cœur troublé, regretté-je Ciel et Terre,
Le goût du départ se sent déjà dans chacun des
mois,
Les monts et les eaux murmurent des adieux
peinés...

La ravissante brise chuchote dans la frondaison,
Serait-ce qu'elle boude de devoir s'envoler ?
Les oiseaux enjoués cessent soudain de gazouiller,
Serait-ce qu'ils redoutent la prochaine séparation
?

Jamais ! Ô plus jamais...

Hâtons-nous, tant que dure la saison !

Je voudrais

Embrasser toute cette vie à peine en bourgeon,
Serrer de près nuages et vents vagabonds,
M'enivrer d'amour comme un papillon,
Je voudrais étreindre en un gros baiser
Et monts, et eaux, et herbes, et fleurs,
Je serais grisé des parfums, soûlé des lumières,
Et rassasié des quintessences du temps de verdure,
- Ô printemps rose, comme je voudrais te mordre !

Traduction de Minh Phuong/CVN

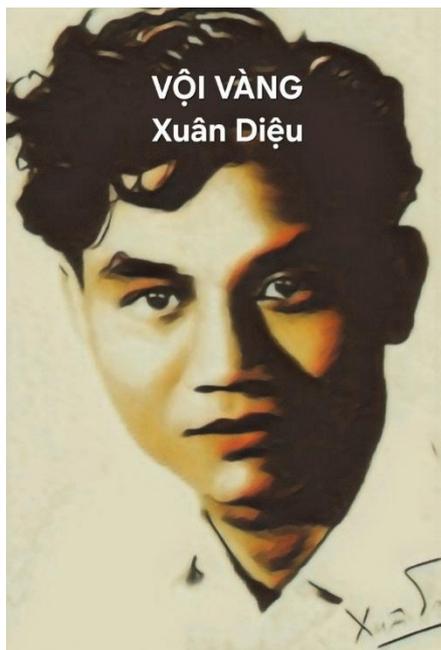
(1). *couples hirondelle-loriot : couples amoureux*

tình yêu,
Ta muốn thâu trong một cái
hôn nhiều

Và non nước, và cây, và cỏ
rạng,
Cho chénh choáng mùi
thơm, cho đã đầy ánh sáng
Cho no nê thanh sắc của thời
tươi ;
- Hỡi xuân hồng, ta muốn
cắn vào ngời

Xuân Diệu

<https://lecourrier.vn/voi-vang/411329.html>

“Haste”

– A translation of “Vội Vàng” by Xuân Diệu

by Quynh Nguyen

I want to turn off sunshine
So colors cannot fade.
I want to tie wind up
So scents cannot flee.

From butterflies and bees, here is the honeymoon
Here are flowers of verdant meadows
And leaves of flickering virgin branches
From swallows and orioles, here is the ballad
And here, when light flicks through our lashes,
Every morning, God of Joy knocks on the door,
January is as luscious as a nearby pair of lips
I’m in bliss, but also in haste
I don’t need summer heat to reminisce about
spring

A coming spring means a passing spring
A blooming spring means an aging spring
Once spring is through, I am over.
My heart is large, but the blessing is limited.
Youthful days are never prolonged.
Pointless to say spring is recurring,
If my youth can never return.
The Earth is here, but I am not,
The longing lingers, and I grieve.
Days are redolent of partings
And the mountains echo farewells
The lovely wind whispers with leaves
Does she resent that she has to fly?
Buoyant birds just stop twittering,
Fearful of waning times ahead?

Never, oh never again.
Hurry up, colors have yet to pale.

I want to embrace
All the fresh, burgeoning lives
I want to haul wandering clouds and swerving
wind
I want to indulge in the butterflies of love
I want to garner in an ample kiss:
My homeland, my trees, and budding grass
Dazed by fragrances, full with light
Sated with the prime of youth
Dear Blushed Spring, I want to bite you.

<https://alcoholicbutter.wordpress.com/2012/05/15/haste-a-translation-of-voi-vang-by-xuan-dieu/>

Hurry, Hurry

I want to stop the sun's rays,
So their colors won't fade away;
I want to tie the winds down,
So their scent won't drift away.
This is the honeymoon of bees and butterflies;
This is the green fields of the countryside;
This is the soft leaves of the tender branches;
And here is the passionate song of the swallows.
And here is the light that flickers beneath my
eyelids;
Every morning, joy knocks at my door;
January feels as sweet as a lover's kiss;
I am in bliss.
But there is haste in my joy:
I won't wait for the summer to mourn spring.
Spring is coming, which means it's already
leaving,
Spring is still young, which means it will grow
old,
And when spring ends, it means I too will be
gone.
My heart is wide, but the heavens are narrow,
They won't allow the youth of humanity to last,
Why speak of spring's endless cycle,
If its return is not a reunion?

The heavens and earth remain, but I won't live forever,
And so I sigh, grieving the world and all of time;
The scent of months and years fills me with a sense of loss,
The rivers and mountains quietly lament, bidding farewell...
The gentle breeze whispers through the emerald leaves,
Could it be angry at having to leave?
The birds sing cheerfully, then suddenly fall silent,
Is it because they fear the fading of their beauty?
Never again, oh! Never again...
Hurry, hurry!
The season hasn't yet turned into evening,
I want to embrace
All the life that is just beginning to bloom;
I want to chase the clouds and whirl with the wind,
I want to be intoxicated by the butterfly's wings and love,
I want to capture it all in a single kiss—
The rivers, the trees, the vibrant grass,
To be overwhelmed by the fragrance, to be full of light,
To be sated by the vivid colors of youth;
- Oh, spring, I want to taste you!

<https://mytour.vn/en/blog/bai-viet/top-13-best-love-poems-by-xuan-dieu-mytour.html>

TẶNG BẠN BÂY GIỜ

Ta biết ngày mai em có vợ
Đi làm hai bữa, tôi về thăm -
Cơm xong, chén nước chờ bên cạnh
Em bế thằng con được mấy năm

Chỉ mấy năm thôi, đủ phận chồng
Chàng trai tơ mơn đã thành ông
Không còn mộng dễ ngày trai trẻ
Mắt sáng phai rồi, má hóp không

Ta cũng như em hết trẻ rồi
Nhưng lòng ta vẫn hát không thôi
Xuân ta đã cất trong thơ phú
Tuổi trẻ trong thơ thắm với đời

Em ngòi trông vợ, thấy nàng tiên
Là một người thôi, mộng hảo huyền!
Ta bước bên đường kêu gọi mãi
Nhớ người bạn cũ thưở anh niên

Em nghe tê tái dưới hàng mi
Tiếc thưở say nồng, nhớ bạn si
Khép mắt buồn xa, em sẽ bảo:

À MON AMI, CELUI D'AUJOURD'HUI

Je sais, demain tu vas te marier
Tu dois travailler deux journées,
Le soir, tu vas rentrer
Le repas une fois terminé,
Un verre d'eau prêt à côté ;
Dans tes bras, un garçon-bébé
Depuis quelques années.

Seulement quelques années
Pour un devoir d'époux, c'est déjà assez
Le jeune fringant devenu un Monsieur
Finis les rêves aisés
Des jours du passé
Quand on était encore jeunes
Tes yeux perçants déjà ternis
Les joues creuses aussi.

Comme toi, je ne suis plus jeune
Mais mon coeur continue toujours à
chanter
Le printemps dans mes poèmes bien
préservé
La jeunesse dans ma poésie
Éclatante comme toujours dans la vie.

Assis là, à regarder
Ta femme, la fée
Qui n'est qu'une simple personne,
Rêve et vaine illusion
Arpentant la rue, sans cesse t'appeler
En souvenir du vieil ami
Du temps des adolescents

Tu as écouté
Le cœur serré
Sous la frange de cils
Que de regrets
Du temps des passions d'antan

<p>-Có chàng Xuân Diệu thuở xưa kia....</p> <p><i>XUÂN DIỆU</i></p>	<p>Ton amoureux transi te manquant Les yeux fermés La tristesse repoussée, Tu as murmuré : -Jadis, il y avait un certain Xuân Diệu...</p> <p><i>Traduction de Nguyễn Thị Minh Châu</i> <i>Collège Français de Nha Trang</i></p>
---	---

TƯƠNG TƯ, CHIỀU...

<p>Tương tư, chiều ...</p> <p>Bữa nay lạnh, mặt trời đi ngủ sớm, Anh nhớ em, em hỡi! Anh nhớ em. Không gì buồn bằng những buổi chiều êm. Mà ánh sáng đều hoà cùng bóng tối.</p> <p>Gió lướt thướt kéo mình qua cỏ rói: Vài miếng đêm u uất lẩn trong cành: Mây theo chim về dãy núi xa xanh Từng đoàn lớp nhịp nhàng và lặng lẽ</p> <p>Không gian xám tưởng sắp tan thành lệ Thôi hết rồi! Còn chi nữa đâu em! Thôi hết rồi, gió gác với trăng thềm, Vớ sương lá rụng trên đầu gần gũi,</p> <p>Thôi đã hết hờn ghen và giận dỗi, (Được giận hờn nhau! Sung sướng bao nhiêu). - Anh một mình, nghe tất cả buổi chiều</p>	<p>LANGUISSANT D'AMOUR, UN SOIR...</p> <p>Aujourd'hui, il a fait froid Le soleil s'est couché de bonne heure Tu m'as manqué, mon amour ! Tu m'as manqué. Rien de plus triste que ces douces soirées Où les rayons vont se fondre dans l'obscurité.</p> <p>Le vent nonchalant se traîne en passant Sur l'herbe embrouillée Parmi les branches, quelques mélancoliques lambeaux de nuit dissimulés Les nuages suivant les oiseaux vers les montagnes bleues au loin Groupe par groupe, en rythme et silencieux</p> <p>L'espace gris semble prêt à fondre en larmes C'est bien fini ! Que reste-t-il mon amour ! C'est bien fini ! Le vent à l'étage</p>
--	--

Vào chậm chậm ở trong hồn hiu
quạnh.

Anh nhớ tiếng. Anh nhớ hình. Anh
nhớ ảnh.

Anh nhớ em, anh nhớ lắm! Em ơi!
Anh nhớ anh của ngày tháng xa
khơi

Nhớ đôi môi đang cười ở phương
trời.

Nhớ đôi mắt đang nhìn anh đăm
đăm.

Em! Xích lại! Và đưa tay anh nắm!

XUÂN DIỆU

Et la lune sur le palier
Avec la rosée
Les feuilles mortes tombées
Au-dessus de nos têtes rapprochées
C'est bien fini

Des scènes de jalousie
Et de bouderies
(Pouvoir faire des scènes ! Quel
bonheur !)

-Je suis seul, à écouter le soir entier
Pénétrer lentement,
lentement mon âme solitaire.

Ta voix m'a manqué
Ta silhouette m'a manqué
Ton image m'a manqué
Tu m'as manqué. Vraiment
beaucoup, mon amour !
Je me rappelle moi-même,
Celui de ces journées en mer
Tes lèvres faisant des sourires à
l'autre bout du ciel.
Tes yeux qui me regardent fixement.
Ma chérie ! Rapproche-toi !
Et laisse-moi te tenir la main !

Traduction de **Nguyễn Thị Minh Châu**

(Collège Français de Nha Trang)

Je pense à toi, ce soir ...

Il fait froid aujourd'hui, le soleil s'est
couché tôt;
Et je pense à toi, ô ma bien aimée, je
pense à toi.
Rien n'est plus triste que ces soirs
paisibles
Où la lumière se fond peu à peu dans la
nuit.
Où le vent se traîne paresseusement sur

les touffes d'herbe;
Où des lambeaux de nuit se cachent
parmi les branches d'arbres; A la suite
des oiseaux, les nuages vont vers les
lointaines montagnes bleues
Par groupes rythmés et silencieux.
Le ciel gris semble sur le point de
fondre en larmes.
C'en est fini! Que reste-t-il ma bien-
aimée! C'en est fini, du vent sur la
terrasse, de la lune sous la véranda,
De la rosée et des feuilles tombant sur
nos têtes rapprochées.
Finies nos querelles d'amoureux.
(Pouvoir se quereller! Quel bonheur!)
Ce soir, je suis seul à écouter le soir
Pénétrer lentement dans mon âme
esseulée.
Je pense à ta voix, à ton corps, à ton
image.
Je pense à toi, ô combien je pense à toi
ma bien-aimée!

**Dương Đình Khuê & Nicole Louis-
Hénard**

Aperçu sur la poésie vietnamienne

GIỤC GIÃ

GIỤC GIÃ

Mau với chứ, vội vàng lên với chứ,
Em, em ơi, tình non đã già rồi;
Con chim hồng, trái tim nhỏ của tôi,
Mau với chứ! thời gian không đứng
đợi.
Tình thổi gió, máu yêu lên phấp phới;
Nhưng đôi ngày, tình mới đã thành
xưa.

BOUSCULADE

Dépêche-toi donc, Plus vite, dépêche-
toi,
Ma chérie, mon amour juvénile a déjà
vieilli ;
Mon oiseau rose, mon petit cœur,
Dépêche-toi donc !
Le temps n'attend pas.

Nắng mọc chưa tin, hoa rụng không
ngờ,
Tình yêu đến, tình yêu đi, ai biết!
Trong gặp gỡ đã có mầm ly biệt;
Những vườn xưa, nay đoạn tuyệt dấu
hài;
Gấp đi em, anh rất sợ ngày mai;
Đời trôi chảy, lòng ta không vĩnh
viễn.

Vừa xích gói chăn, mộng vàng tan
biển;
Dung nhan xê động, sắc đẹp tan tành.
Vàng son đương lộng lẫy buổi chiều
xanh,
Quay mặt lại: cả lâu chiều đã vỡ.

Vì chút mây đi, theo làn vút gió.
Biết thế nào mà chậm rãi, em ơi?
Som nay sương xê xích cả chân trời,
Giục hồng nhận thiên di về cõi bắc.
Ai nói trước lòng anh không phản
trắc;
Mà lòng em, sao lại chắc trơ trơ?
- Hái một mùa hoa lá thuở măng tơ,
Đốt muôn nến sánh mặt trời chói lói;
Thà một phút huy hoàng rồi chợt tối,
Còn hơn buồn le lói suốt trăm năm.
Em vui đi, răng nở ánh trắng rằm,
Anh hút nhụy của mỗi giờ tình tự.
Mau với chứ! Vội vàng lên với chứ!
Em, em ơi! Tình non sắp già rồi

L'amour souffle dans le vent,
La couleur de l'amour s'élève,
flottant ;
Mais en quelques jours, le jeune
amour devenu âgé.
Incroyable, le soleil à son lever
Des fleurs qui tombent, insoupçonné,
L'amour vient, il s'en va, qui le sait!
Dans toute rencontre
La graine de la séparation
A déjà germé;
Les anciens jardins renoncent
actuellement aux traces de pas
Hâte-toi, ma chérie
J'ai très peur du lendemain
La vie continue à couler, nos cœurs
nullement éternels.

Oreillers et couvertures à peine
déplacés,
Disparaît le rêve doré.
Les traits peuvent changer,
Faisant voler en éclats la beauté
À l'instant, s'est vu un soir jeune,
verdoyant,
En pleine gloire, resplendissant ;
En vous retournant,
La tour du soir déjà effondrée.

À cause de quelques nuages passés,
Par le vent emportés.
Comment savoir quand il faut ralentir
ma chérie ?
Ce matin, tout l'horizon, par la brume
déplacé
Pressant les oies sauvages à migrer
Vers le Nord dirigés.
Qui peut prédire
Que mon cœur ne va pas trahir
Mais le tien, pourquoi est-il si sûr ?
Cueillir toute une saison

XUÂN DIỆU

De fleurs et de feuilles en pleine
primeur
Allumer mille bougies pour rivaliser
Avec le soleil étincelant;
Il vaut mieux un instant de splendeur
avant de sombrer dans l'obscurité
Que de laisser la tristesse luire toute
l'éternité
Réjouis-toi ! Toutes dents déployées,
en pleine lune
J'aspire le nectar de chaque instant
d'amour
Dépêche-toi donc. Plus vite, dépêche-
toi,
Ma chérie, mon amour juvénile a déjà
vieilli.

*Traduction de **Nguyễn Thị Minh
Châu**
Collège Français de Nha Trang*

SA VIE

Ngô Xuân Diệu né en 1916, dans une famille de lettrés, à Gò Bồi, la ville natale de sa mère.

Mais au Viet Nam, seul le lieu d'origine du père compte, donc officiellement, sur les papiers, Xuân Diệu était plutôt du village de Trảo Nha, de la province de Hà Tĩnh.

Xuân Diệu a utilisé le nom du village « *Trảo Nha* » comme pseudonyme plus tard.

Études

Il maîtrise à la fois les caractères chinois par son père, l'écriture vietnamienne romanisée (appelée le *quốc ngữ*) et le français par son parcours scolaire dans les écoles franco-indigènes.

1936 : Inscrit au lycée « Khải Định » de Huế, à vingt ans, il a passé le baccalauréat l'année suivante, en 1937.

C'est là qu'il a rencontré Huy Cận.

1938-1940 : Installé à Hà Nội, il a vécu au n° 40 Hàng Than avec Huy Cận.

Il a étudié le droit et rejoint « Tự Lực Văn Đoàn » (Groupe littéraire indépendant), une puissante plate-forme pour les intellectuels publiant des œuvres littéraires qui fustigeaient la société vietnamienne et l'administration française.

Septembre 1940 : arrivée des Japonais en Indochine.

Certains membres du groupe ont commencé à se livrer aux activités politiques. Khái Hưng, Hoàng Đạo, Nguyễn Gia Trí ont été arrêtés et emprisonnés par les Français, causant la fin du groupe Tự Lực Văn Đoàn.

Xuân Diệu a connu la popularité avec le recueil *Thơ thơ* paru en 1938.

Une poésie influencée par la littérature occidentale, notamment le symbolisme français.

Fin 1940 : Il a pris un poste de fonctionnaire du gouvernement colonial, au Bureau de Commerce à Mỹ Tho et donné sa démission en 1943 pour rejoindre de nouveau Huy Cận à Hà Nội.

1944 : Xuân Diệu a décidé de rejoindre la résistance anticoloniale dirigée par Hồ Chí Minh au Việt Bắc.

Sans combattre sur le front, il restait à l'arrière pour soutenir le mouvement avec sa plume.

Mi-Août 1945 : Capitulation des Japonais.

Après avoir rejoint le Parti communiste vietnamien en 1945, les thèmes de ses œuvres se font plus politisés, propagandistes.

1954 : Victoire du Viet Minh.

Bataille de Điện Biên Phủ : du 13 mars au 7 mai 1954.

En métropole, la défaite de Điện Biên Phủ a provoqué la chute du gouvernement Joseph Laniel, permettant ainsi l'accession au pouvoir de Pierre Mendès France.

1958 : Mariage

Xuân Diệu à 42 ans, a accepté de rencontrer une fille plus jeune que lui (29 ans), une admiratrice de longue date et au bout d'un an de fréquentation, ils se sont

mariés malgré l'avertissement d'une collègue à la fille sur les rumeurs à propos des relations douteuses de Xuân Diệu.

La nuit de noces ne s'est pas passée normalement, car le marié- poète passait son temps à chercher son stylo, même sous le lit. Mais une fois le stylo trouvé, il ne s'est pas intéressé à sa femme. Sous prétexte de composer des poèmes, il l'a ignorée complètement, la laissant se coucher toute seule avec des soupirs.

Chaque fois que sa femme abordait le sujet d'enregistrement du mariage, il faisait la sourde oreille.

Jusqu'au jour où le beau-père, ayant appris la situation de mariage non consommé de sa fille, a forcé Xuân Diệu à mettre fin au mariage.

1985 :

À sa mort (d'une crise cardiaque) en 1985, Xuân Diệu a laissé derrière lui, environ 450 poèmes, ainsi que plusieurs nouvelles, essais et critiques littéraires.

Étant bien acclamé par les autorités communistes, son nom a été donné aux rues des villes vietnamiennes.

XUÂN DIỆU qua lời tâm sự của Tô Hoài :

Trong cuốn ***Cát bụi chân ai*** xuất bản năm **1992** tại Hà Nội : Tô Hoài kể

Tôi quen Xuân Diệu trước năm 1945.

Tôi cũng là người Xuân Diệu rủ đi nghe và cổ vũ Xuân Diệu lần đầu tiên diễn thuyết đề tài Thanh Niên Với Quốc Văn ở giảng đường trường đại học Hà Nội. Xuân Diệu nói "Hoài ơi đi ủng hộ Diệu".

...

*Xuân Diệu và Huy Cận lên Nghĩa Đô, ở chơi cả buổi và ăn cơm. Dịu dàng, âu yếm, Xuân Diệu cầm cổ tay tôi, nắm chặt rồi vuốt lên vuốt xuống. Bốn mắt nhìn nhau đăm đăm. Xuân Diệu gấp thức ăn cho tôi. Cử chỉ thân thiết quá, hơi lạ với tôi, nhưng mà tôi cảm động. Tôi sững mắt nhìn tập thơ **Thơ thơ** khổ rộng nhà in Trung Bắc phố Hàng Buồm. Hai chữ Xuân Diệu nét chì sắc gọn, không phải chữ gõ dẹt dẹt.*

Thỉnh thoảng, Xuân Diệu lại lên nhà tôi. Vẫn nắm tay cả buổi, nhìn tha thiết.

Xuân Diệu yêu tôi. Nhớ những tình yêu con trai với nhau, ở trong làng và ở lớp, khi mới lớn. Học lớp nhất trường Yên Phụ, nói võ tiếng ồ ồ mặt sùi trứng cá, chúng nó cứ bảo tôi là con gái. Nhiều thằng cặp đôi với tôi, đòi làm vợ chồng. Có hôm chúng nó tranh vợ đánh nhau lung tung. (trang 168-69)

Cũng trong cuốn hồi ký này, Tô Hoài kể là trong thời kỳ kháng chiến chống Pháp, lúc ở căn cứ Việt Bắc, hằng đêm Xuân Diệu hay sang giường các bạn trai của ông để tỏ tình, âu yếm. Các bạn trai của ông rất sợ, vì vậy cứ đêm đến là họ...đi tị nạn sang các nhà khác, không ai dám ở chung với Xuân Diệu...

Nguồn Internet

XUÂN DIỆU LẤY VỢ :

XUÂN DIỆU & BẠCH DIỆP

Đám cưới diễn ra vào cuối tháng 4/1958. Bạch Diệp trong bộ áo dài, đội voan trắng muốt, hạnh phúc trở thành bạn đời, “nàng thơ” của nhà thơ Xuân Diệu. Nhưng sự chần chừ không đăng ký kết hôn hay *lời nhắn nhủ từ cô bạn đồng nghiệp* * như báo trước điều gì đó về cuộc hôn nhân của Bạch Diệp và Xuân Diệu.

Đêm tân hôn kỳ lạ của “Ông hoàng thơ tình”

Sau đám cưới, “tân lang tân nương” được thu xếp ở trong một căn phòng nhỏ

nhấn ấm cúng, phía đầu giường có gắn chữ “Hỉ” màu đỏ. Trong đêm đầu tiên trở thành vợ chồng, Xuân Diệu tỏ ra rất chu đáo, pha nước ấm để vợ đi tắm. Những điều này khiến cô dâu mới cảm động. Ngồi trong căn phòng tân hôn, Bạch Diệp đầy ngại ngùng và e ấp, bàn tay mềm mại của Xuân Diệu đặt lên vai khiến tim bà đập thình thịch, má đỏ bừng ngượng ngùng.

Rồi Xuân Diệu cất tiếng hỏi: “Em này! Có thấy cái bút ở đâu không?”, ngạc nhiên Bạch Diệp đáp lại: “Để làm gì hả anh?”. Xuân Diệu không trả lời, ông lục tung bàn, giấy tờ và cúi cả xuống gầm giường tìm bút sau đó ngồi vào bàn loay hoay viết rồi cầm tờ giấy sang đọc thơ cho vợ nghe, hỏi ý kiến nàng. Sau đó lại tiếp tục hì hụi viết như quên mất cô dâu và đêm tân hôn đáng lẽ diễn ra như bao đôi vợ chồng mới cưới khác.

Sau đêm tân hôn chỉ có thơ và thơ, hàng đêm Xuân Diệu vẫn miệt mài với bút mực, những vần thơ lai láng, Bạch Diệp chỉ thở dài kéo chăn đi ngủ trước, cũng không có phản ứng hay thái độ gì.

Cuộc hôn nhân lạ lùng của nhà thơ Xuân Diệu và NSND Bạch Diệp chỉ kéo dài 6 tháng

Nguồn Internet

Chú thích :

*lời nhắn nhủ từ cô bạn đồng nghiệp * :*

Vì có lời đồn về những mối tình đồng giới của Xuân Diệu nên cô bạn này đã cảnh cáo trước, để Bạch Diệp suy nghĩ lại về sự hôn nhân này. Nhưng Bạch Diệp vốn chưa có dịp tiếp xúc với thế giới bên ngoài nhiều và hơn nữa lại hâm mộ tài làm thơ của Xuân Diệu nên đã bỏ ngoài tai những lời đàm tiếu của thiên hạ và cũng vì Xuân Diệu khéo léo chiều chuộng nên càng tin tưởng hơn.

Họ chỉ chia tay khi ông bố vợ biết về đêm tân hôn của con gái mình có gì không ổn nên sáu tháng sau Xuân Diệu phải chấm dứt cuộc hôn nhân giả tạo này.